

אח"כ השיחים

ממשנתו של כ"ק מרן אדמו"ר
רבי דוד חי אביחצירא שליט"א

פרשת נח תשפ"ז | גיליון ב'

מזהב ומפיז

פנינים מלוקטים מספרי
אדמו"רי שושילתא קדישא

ויוֹלֵד נח שְׁלֹשָׁה בָּנִים אֶת שֵׁם
אֶת חָם וְאֶת יֶפֶת (י.)

הנה בני דורו של נח עברו על
עבודה זרה וגילוי עריות, ולא
נחתם גזר דינם אלא על הגזל כפי
שנתבאר ברש"י הקדוש בפרשתנו
(י. יא). ונח טרח כל ימיו להוכיחם
ולהשיבם למוטב ולא עלתה בידו.
ויש לרמוז שקרא את שמות בניו
על שם עבודתו שיגע כל ימיו
להוכיחם, וזהו 'שם' הרומז לשם
ה' יתעלה אלוקי אמת, ולא לעבוד
חלילה לאלהים אחרים אלהי נכר.
'חם' הרומז לחימום יצר הרע לגילוי
עריות, 'יפת', רמז לחמדת חפצי
הזולת שיפים בעיניו, ומתוך שעובר
על לא תחמוד בא לידי גזל.

(פתח האורה)

צהר תעשה לתבה (י. טז)

הנה רש"י פירש לפי אחד
מפירושו שהכוונה לחלון שהיה
מאיר להם. ומה שאמר בלשון
'צהר' ולא חלון יש לפרש שבא
לרמז לו שבעוד שבני דורו
הרשעים הפכו את מידת הרחמים
למידת הדין, הרי שנח הצדיק הפך
את מידת הדין עצמה לרחמים
(וכדברי רש"י לחלן ת. א). ועל כן ציווה
עליו לעשות חלון במילים 'צהר'
שמתהפך לאותיות 'צרה' ו'רצה',
היינו שבניגוד לבני דורו שהפכו
את מידת הרחמים לדין וצרה, הרי
שלגביו היא נהפכת ל'רצה', שהוא
רצון ורחמים.

(גני המלך)

ולא אסף עוד להכות את כל חי
בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי (ת. כא)
הנה ידוע שלא לתווה ברא
הקב"ה את עולמו כי אם לשבת

הכתב והמכתב

דברי מוסר ויראה מכת"ק
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

"חן וכבוד יתן ה' לא ימנע
טוב להלכים בתמים"

(תהילים פד, יב)

דוד המלך ע"ה אומר (תהילים פד יב) "חן וכבוד יתן ה' לא ימנע טוב להלכים בתמים".
שלמה המלך ע"ה אומר (משלי ג לד) "ולעניים יתן חן". ועוד אומר (משלי ה יט) "אֵלֶּלֶת
אֲהָבִים וַיַּעַלֶּת חֵן דְּדִידָהּ יִרְוֶךְ בְּכָל עֵת", ואמרו חז"ל (עירובין נד:) שהתורה מעלת חן על
לומדיה. מאלו הפסוקים למדנו שזוכים לחן בזכות תמימות, וענוה, ותורה.

נח מצא חן שנאמר (בראשית ו ח) "וַנֹּחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי ה'", שמר עיניו
- על כן זכה לחן. בזכות מצא חן בעיני ה' ניצול הוא ומשפחתו ממי
המבול, וכל קיום העולם בזכותו, כיון שהיה נח לשמים ונח לבריות
זכה למצוא חן בעיני אלוקים ואדם.

נח זכה לתורה, כמו שפירש רש"י על הפסוק (בראשית ז ב) "מִכָּל
הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה" העתידה להיות טהורה לישראל. גם לתמימות
כפי שנאמר בפסוק (בראשית ו ח) "אִישׁ צֶדִיק תָּמִים הָיָה בְּדֶרֶתוֹ".
וגם זכה במידת הענוה, כמו שאמרו בגמ' במסכת ע"ז (י. א) "נח איש
צדיק תמים - בדרכיו" ופירש רש"י ע"ה עניו ושפל רוח.

גם משה רבנו מצא חן בעיני ה', שנאמר (שמות לג יז) "כִּי מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ". משה רבינו ביקש מהקב"ה (שם יז) "וְעַתָּה אִם נָא מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ הוֹדַעְנִי נָא אֶת דְּרָכְךָ וְאֶדְעָךָ לְמַעַן אֲמַצָּא חֵן בְּעֵינֶיךָ", פירש
רש"י מה היא מציאת חן שמצאתי בעיניך ופתרון למען אמצא חן,
למען אביר כמה שכר מציאת החן. ענה לו הקב"ה "גַּם אֶת הַדָּבָר
הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֲעֲשֶׂה כִּי מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאֶדְעָךָ בְּשֵׁם".

ומשה רבינו ע"ה זכה לתורה "וְזָכְרוּ תוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדִי" (מלאכי ג כב). משה קיבל
תורה מסיני (אבות א. א). זכה לענוה כמו שמעיד עליו הקב"ה "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד"
(במדבר יב ג). ומי שיש בו מידת הענוה יש בו תמימות כמו שפירש רש"י ע"ה.

בזכות מצא
חן בעיני ה'
ניצול הוא
ומשפחתו
ממי המבול,
וכל קיום
העולם
בזכותו, כיון
שהיה נח
לשמים ונח
לבריות

צִידָה לְדָרֶךְ

חן אמתיו הוא אור הנשמה
המאירה מבחון

רוח המקום נוחה

אם רצית לעמוד על טיבו של אדם כדי שתדע אם רוח המקום נוחה הימנו, אלה תולדות מעשיו הטובים, אם "נח וצדיק ותמים בדורותיו", דהיינו שרוח הבריות נוחה הימנו, דע שגם "את האלקים התהלך נח"

שדברי רבינו רומזים גם על נח עצמו (ולא רק על הצדיקים בכללותם), לא נותר לנו אלא להיזכר בדבריו של רש"י הקדוש בפרשת האזינו (פרק לב): "לפי שהיו בני דורו אומרים בכך וכך אם אנו מרגישים בו אין אנו מניחין אותו ליכנס בתיבה, ולא עוד אלא אנו נוטלין כשילין וקרדומות ומבקעין את התיבה". הרי להדיא שנח ותיבתו לא היו רצויים בעיני הרשעים שבאותו דור.

ברם כשנעמיק בדברי התנא במסכת אבות, תתיישב שאלתנו כמין חומר, שכן מצינו שני דרכים בהבנת הדברים. האחת היא דרכו של רבינו יונה, שהתנא דורש מהצדיק להתנהג בנחת עם הבריות, והנהגה זו גופא היא שרוח המקום נוחה הימנו, שכן כבוד התורה הוא שעוסקיה מתנהגים כיאות עם הבריות, ועל ידי כך מתקדש שמו יתברך.

לפי הבנה זו, באמת יש יוצא מן הכלל להנהגה זו, והוא במקום שקיימת חובה להילחם עם הרשעים ולהוכיחם. במקרה כזה אין לו לאדם לחוש 'לחילול השם', אלא אדרבה מלחמתו למען כבוד שמים היא גופא קידוש השם האמיתי, ואין לו לחוד ללעז הבריות. ואכן כזאת וכזאת עשה נח, שהיה מתרה בבריות 'עתידי הקב"ה להביא מבול על העולם' (כמבואר ברש"י על פרשתנו), עד שחרה אפם בו, ורצו לשבר את תיבתו בכשילין וקרדומות.

חוט של חסד

ואולם, קיימת גם הבנה נוספת, והיא דרכו של הרשב"ם בפירוש אותה משנתה, ולפיה המשנה אינה עוסקת כלל בחן ואהבה שנגרם כתוצאה מהשתדלותו של הצדיק, אלא חוק חקק הקב"ה, שכל מי שיש בו יראת שמים, חוט של חסד משוך עליו וחינו נטוי על הבריות.

לפי הבנה זו, גם הצדיק שמוכיח את בני עירו מקיים בהידור את מאמר התנא אודות 'רוח הבריות נוחה הימנו', שהרי מכיוון שעשה כתורה וכמצווה חוט של חסד משוך עליו, ואין ספק שרוח הבריות נוחה הימנו. וכי תאמר בלבבך הן אותם רשעים שהוא מוכיחם שונאים אותו לבלי ספק? הרי תשובתך בצידה, כי אותם רשעים אוהבים רק רשעים כדוגמתם, ומואסים ביראי ה', ואילו אנו עוסקים בבריות אשר אוהבים את יראי ה', כלשונו של רבינו "אם נח וצדיק ותמים בדורותיו - דהיינו שרוח הבריות נוחה הימנו", כלומר, שכל דורותיו מחזיקים אותו לצדיק ובכך תלויה אהבתם, ולא דיבר רבינו על אהבתם של בני בליעל השמחים בתהפוכות רע.

זקני הקדוש בעל אביר יעקב צוק"ל, מלמדנו בספרו הקדוש פיתוחי חותם (פרשת נח) אודות מעלת הצדיקים וחינם הנטוי על עין רואיהם, ונקרא תחילה את הדברים כצורתם בלשונו הזהב: "אלה תולדות נח, נח איש צדיק וגו' את האלקים התהלך נח (בראשית ו, ט). יש לדקדק למה כתב תלתא נח בהאי קרא? ואפשר לפרש בדרך רמז, על מה שאמר התנא (אבות ג, י): כל שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו, וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו. בזה יתפרש הכתוב "אלה תולדות נח", כלומר, אם רצית לעמוד על טיבו של אדם כדי שתדע אם רוח המקום נוחה הימנו, אלה תולדות מעשיו הטובים, אם "נח וצדיק ותמים בדורותיו", דהיינו שרוח הבריות נוחה הימנו, דע שגם "את האלקים התהלך נח", דהיינו רוח המקום נוחה הימנו".

הרעיון בבסיסו מופיע גם בספרים נוספים (כדוגמת 'חתם סופר' על התורה), ברם אנו נתעמק בלשונו של רבינו, ונדלה ממנה פנינים שהסתיר בתוך לשונו. ובריש דברינו נביא מאמר שנראה כחולק על הדברים, מפי כתבו של הרב הקדוש בעל הפלא יועץ זי"ע, בספרו 'אלף המגן', ואלו דבריו:

"אי נמי על פי מאמר רז"ל (כתובות דף קה:) האי צורבא מרבנן דסנו ליה בני מתיה משום דמוכח להו במילי דשמיא. ואמרו במקום שאין אנשים השתדל להיות איש... וזה אומרו "אלה תולדות נח", להיות עם התולדות נח, שיהא רוחם נוחה הימנו, הוא נח, שגם רוח המקום נוחה הימנו".

כלומר, לדברי בעל הפלא יועץ הכפילות "אלה תולדות נח-נח" אכן מתבארת על פי דברי רז"ל שאם הוא נח בעיני הבריות, גם רוח המקום נוחה הימנו, וכעין דברי רבינו בעל אביר יעקב המצוטטים לעיל. אבל בנוגע לסיום הפסוק רוח אחרת עמו ועם קולמוסו, ולדבריו, אם מדובר בצדיק שאין כמותו, הרי שאין עליו לחוש לרוח הבריות. ובלשונו: "אבל אם הוא איש צדיק תמים היה בדורותיו, יחיד בדורו דלית דכוותיה ומוכרח להקפיד, אז לא יקפיד אי סנו ליה ואין רוחם נוחה הימנו, רק את האלקים התהלך נח, יותר טוב שיהא רוח המקום נוחה הימנו".

למען כבוד שמים

ולכאורה דרכו של רבינו אכן זוקקת ביאור, שהרי מפורש הוא בגמרא שדרכו של תלמיד חכם להיות שנאי על הבריות, מחמת המוסר שמשמיע לרשעים. ואם נצא מנקודת הנחה

מזהב ומפז

פנינים מלוקטים מספרי
אדמו"רי שושילתא קדישא

המשך מעמ' א'

יצרה, ומציאות העולם היא הדר כבוד מלכותו, שהרי אין מלך בלא עם. ונמצא שבעת המבול נחסר כביכול כבודו מלכותו יתברך. שישב לבדו בלא עם. ועל כן נשבע הקב"ה שלא יביא מבול שוב. וזו כוונת הפסוק בתהלים (כט, י) "ה' למבול ישב - וישב ה' מלך לעולם", היינו שרק בעת המבול ישב הקב"ה לבדו, ומכאן ואילך נשבע שיהיה מלך לעולם, היינו שמלכותו תתקיים בשלמות - ואין מלך בלא עם.

(שערי ארוכה)

וַיִּקְטֹן יֶלֶד אֶת אֱלֹמֹדָד וְאֶת שְׁלֹף וְאֶת חֲצֵרְמוֹת וְאֶת יֶרֶח (י, כו)

כשהאדם זוכה ומשפיל עצמו כאילו מתועבר ובטל מן העולם, עולה עבודתו לריח ניחוח לפני ה' כעולה וכקרבן, ולזה רמז הכתוב באומרו "ויקטן ילד את חצר-מוֹת", היינו ששוכן במחשבתו עם דרי עפר מרוב ענוותנותו, ועל ידי כך זוכה "ואת ירח", מלשון "וירח ה' את ריח הניחוח".

(מחשוף הלבן)

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תִּרְחָה תִּרְחָה הוֹלִיד אֶת אֲבָרָם (יא, כז)

הנה ישנם אנשים שמייאשים את עצמם מעבודת ה', בחושבם שהם בנים להורים פשוטים, ואינם יכולים להגיע למעלת היחסנים שביאתם לעולם בקדושה ונולדו לאבות גדולים. אך לא מחכמה שאלו על כך, שהרי אברהם אבינו שאין קדושה כקדושתו, בא מתרח אבי אבות הטומאה, הרי שאין הדבר תלוי אלא באדם עצמו, שאם יאזור כגבר חלציו יוכל לבוא לכל המעלות העליונות.

ולזה רומז הכתוב בישעיהו (פרק נא) "שמעו אלי רדפי צדק מבקשי ה', הביטו אל צור חצבתם ואל מקבת בור נקרתם. הביטו אל אברהם אביכם", היינו שכל הרודפים אחר מעלות הצדקות, עליהם לחזק את ליבם בהביט אל אברהם אבינו שמוצאו מן הצור - סלע יבש, היינו תרח שהיה כולו טמא מבלי לחלוחית קדושה, ועם כל זה הגיע למדרגתו העליונה, והוא הדין לכל תולדותיו כיוצא בו.

(אלף בינה)

הצדיק בעל תולדות יעקב יוסף, מגדולי תלמידי הבעל שם טוב זי"ע, בספרו כתונת פסים (פרשת צו), צועד אף הוא בדרכו של רבינו, וקובע שהתנא מדבר רק על אנשי מעלה, שזכו בחינת 'רוח', הגבוהה כידוע מבחינת נפש, ונצטט את לשונו: "שאל השואל, על איש אחד שהיה מוחזק לתלמיד חכם וישר, והיה שנוא לבני עירו, וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו?"

"ובאמת אין זו שאלה, דכתיב בעץ חיים (שער ו) מי שיש לו רק נפש הוא חוטא, שנאמר (ויקרא ד, ב) 'ונפש כי תחטא'. ומי שיש לו רוח רחוק מחטא, שנאמר (תהלים נא, יב) לב טהור ברא לי אלקים ורוח נכון חדש בקרבי וכו'. ואם כן דקדק ואמר: כל שרוח הבריות נוחה וכו', כי אלו הבריות שיש להם רוח, נוחין הימנו מוטב. אבל המוני עם אפילו בעלי נפש, אדרבה מזה שאין נוחין הימנו מזה מוכח שהוא צדיק היפך מדרגתם".

הצדיק

שמוכיה

את בני

עירו מקיים

בהידור

את מאמר

התנא

אודות 'רוח

הבריות

נוחה הימנו',

שהרי מכיוון

שעשה

כתורה

וכמצווה

חוט של

חסד משוך

עליו, ואין

ספק שרוח

הבריות

נוחה הימנו

רוח פרטי הבריות

הצדיק רבי וולף מז'טומיר (מתלמידי המגיד ממעזריטש) בספרו 'אור המאיר' (פרשת קרח) מבאר אף הוא, שאין הכוונה לאהבת הבריות כפשוטה, ונביא את דבריו הנפלאים: "ובארתי מה דאיתא במשנה (אבות פ"ג מ"ג) כל שרוח הבריות נוחה הימנו, רוח המקום נוחה הימנו, ולכאורה יש לתמוה, וכי זה היא כלל השווה בכל אדם, יש לך אדם שרוח הבריות נוחה הימנו, ועם כל זה אין לו אפילו מדה אחת טובה, שיגרום נחת רוח למקום ברוך הוא, וגדולה מזה מצינו לרז"ל, שאמרו האי צורבא מדרבנן דמרחמין ליה בני מתא, לאו משום דמעלי טפי, כי אם דלא מוכיח להו במילי דשמיא".

ומיישב בעל 'אור המאיר', שנחת רוח הבריות האמורה כאן היא תיקון שורשם וחיבורם לקדושה, ובלשונו: "אמנם הכוונה בזה, רוח הבריות מוסב על כל פרטי הבריות, מדוממים וצומחים ועופות וחיות, וכל הבא לכלל בריאה, בכולם כוחו יפה להכניס בהם הארה, שאין להם מגרמם כלום, כי אם מה שהצדיקים באמצעות כשרון פעולתם, ממשיכין להם חיות, מאותיות התורה והתפלה, כמבואר לנו פירוש הפסוק (נחמיה ט, י) ואתה מחיה את כולם".

ולדבריו, מדרגה זו הייתה מדרגתו של נח, שתיקן את כל הבריאה, וכהמשך לשונו שם: "וגם עיין בפרשת נח, ביאור הכתוב שאמר הקדוש ברוך הוא לנח (בראשית ו, כא) 'ואתה קח לך מכל מאכל אשר יאכל, ואספת אליך, והיה לך ולהם לאכלה', ותוכן הדברים, לימד לו דרכי העבודה, קח לך בחינת מכל מאכל אשר יאכל... מכללות המדרגות תקח לך, בחינת רמיזא דחכמתא, להעלות משם אותיות התורה לשורשם, וזה תכלית בחינת היחוד, והפעולה 'והיה לך ולהם לאכלה', כלומר על ידי זה תגרום לך השפעה, וגם להנבראים תגיע משפע ברכה עליונה, וזה נקרא משאו ומתנו יפה עם הבריות, כלומר עם כל הברואים נושא ונתן בהם, נושא מהם בחינת רמיזא דחכמתא, לעבודת בוראו, ואחר כך נותן בהם חיות והארה, על ידי מה שמעורר לבו בקרבו מחמתם".

תקצר היריעה מלבאר את עומק דקדוק דבריו הקדושים, אך קוטב דבריו ברור, שהצדיק משתמש בכל פרטי העולם לעבודת ה', ועל ידי כך מתקן את כל פרטי הבריאה וממשיך בה קדושה, ועל כן רוח הבריות נוחה הימנו. ונמצא, שלא זו בלבד שדברי המשנה מתאימים גם על נח, אלא שכל עיקרה של בחינת עבודה עילאה זו מקורה בנח הצדיק, שנצטווה עליה מאת הקב"ה להדיא.

פרק ב'

"כפי ברבריא"

בגליון הקודם סקרנו את מיקומה המיוחד של ארץ מרוקו, ורמז ליישובה של הארץ על ידי יהודים כבר בזמן בית המקדש. במאמרים הבאים, נתור אחר איזכוריה של ארץ מרוקו בדברי חז"ל השונים - בהלכה ובאגדה. נפתח באיזכור מעניין, הקשור גם לפרשת השבוע - פרשת נח.

במדרש רבה (בראשית פרשה כג) דורשים חז"ל את הפסוק המוזכר פעמיים בנביא עמוס (פרק ה ופרק ט) "הקורא למי הים וישפכם על פני הארץ ה' שמו", ואלו דבריהם:

"שני פעמים כתיב 'הקורא למי הים', כנגד שני פעמים שעלה הים והציף את העולם, ועד היכן עלה בראשונה, ועד היכן עלה בשנייה? רבי יודן ורבי אבהו ורבי אחא בשם רבי חנינא, בראשונה עלה עד עכו ועד יפו, ובשנייה עלה עד כפי ברבריא. רבי חנינא ורבי אחא בשם רבי חנינא, בראשונה עד כפי ברבריא, ובשנייה עד עכו ועד יפו... רבי אליעזר בשם רבי חנינא אמר בראשונה עלה עד קלבריא ובשנייה עד כפי ברבריא."

דברי המדרש מתייחסים למיקומו המיוחד של הים התיכון, כלשון ים שפולשת מהאוקיינוס האטלנטי אל תוך היבשה, ומחלקת את העולם הישן (שהם שלוש היבשות אסיה אפריקה ואירופה) לשלושה יבשות. אילולי אותו ים, היו כל היבשות מחוברות להם יחדיו, כפי שיוכל להיווכח כל מעיין במפת העולם על נקלה.

על פי קבלת חז"ל (ולהא"ה, גם על פי מחקרי הגיאולוגיה), ים זה אינו קיים מבריאית העולם, אלא נוצר באירוע מאוחר, כעונש על חטאי הדורות הקדומים. והמדרש מבאר כמה שיטות בשלבי היווצרות אותו ים: לדעת רבי יודן, בתחילה חדר הים כלשון צרה מהאוקיינוס האטלנטי המערבי ועד ארץ ישראל השוכנת בקצהו המזרחי של הים, ורק לאחר מכן התרחב דרומה, עד לחופיה הצפוניים של אפריקה, המכונים 'כפי ברבריא' (העמים הקדומים ששכנו באזור מרוקו מכונים 'ברברים', וא"ה נרחיב בזה בגליונות הבאים).

לעומת זאת רבי חנינא מבאר את תהליך ההצפה כמדורג, בתחילה נכנס הים רק עד ברבריא המצויה במערב, והארצות המצויים מזרחית להם נותרו כארצות יבשתיות, ורק לאחר מכן העמיק הים לחדור מזרחה, עד שהגיע לארץ ישראל, גבולו המזרחי של הים התיכון. ואילו רבי אליעזר (השיטה השלישית) מבדיל בין חלקי הדרומיים והצפוניים של אותו ים. בתחילה הוצף החלק הצפוני, בו מצוי בין השאר חופי 'קלבריא' (מחוז באיטליה), ואילו בהמשך הוצפו גם החלקים הדרומיים, עד חופיה של צפון אפריקה - 'ברבריא'.

לשוב לתורה

מתפללים בשמונה עשרה "השיבנו אבינו לתורתך" מה הכוונה בזה?

הגמרא (נדה ל.ב) מספרת שכאשר העובר שרוי במעי אמו, נר דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו ומלמדו אותו כל התורה כולה. וכיון שבא לאור העולם בא מלאך וסוטר על פיו ומשכחו כל התורה כולה.

והקשה על כך הרב הקדוש הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק זיע"א (מובא בליקוטי שושנה שבסוף נועם אלימלך) שאם משכחים אותו כל התורה כולה, אם כן מה טעם ללמד אותו מלכתחילה. מה התועלת בזה? והסביר הרבי ר' אלימלך זיע"א שכדי שיהיה האדם יכול ללמוד את כל התורה כולה לאורך שנות חייו, חייב שילמד אותה לפני שבא לעולם כדי שיהיה לו את התשוקה ואת היכולת לקנות את הדברים. שאם לא כן - לא יוכל לקנות זאת. ורק לאחר שכבר מלמדים אותו פעם אחת כל התורה כולה ונוצר לו שייכות איתה, אז יכול ללמוד ולקנות אותה מעצמו.

ונזכיר כאן סיפור נורא שהיה אצל הרבי הקדוש רבי אהרן מבעלזא זיע"א שבהיותו בעיר הקודש ירושלים הביאו פעם לפניו ילד קטן רך בשנים שהיה נראה שיועד כל התורה כולה. היו שואלים אותו והיה עונה דברי תורה בעל פה, גמרא ותוספות, נגלה ונסתר בצורה מבהילה ממש שלא שייכת לפי ערכו של ילד קטן ורך בשנים. ודיברו שהמלאך "שכח" לסוטר על פיו. וכבואו לפני הרבי מבעלזא וראה שאכן כנים הדברים נסגר איתו בחדר ולאחר מכן יצא הילד ושוב לא ידע דבר מכל מה שידע קודם. וזאת לפי שאין עניין בתורה שאין בה עמל ויגיעה ועל כן היה צריך לשכוח שיוכל לקנות בכוחות עצמו.

וזה גם הביאור בברכת השיבו אבינו לתורתך שנראה לתמוה להיכן נשוב? ומה נאמר על מי שמימיו לא התקרב לתורה ל"ע, או להיפך על מי שמימיו לא התרחק ממנה שהרי הברכה נשמעת עוסקת במי שהיה בתורה והתרחק ומבקש לשוב אליה.

אך זה העניין שאנו מבקשים לשוב ולזכות לאותה תורה שקנינו מפי המלאך, אותה תורה שכבר נחרטה ונחקקה בנשמתנו, אך שנשכחה מדעתנו ומוחנו כדי שנוכל לקנות אותה בעמל ויגיעה שכוחם גדול להכניע את יצר הרע ולשעבד את כוחות הנפש לעבודת ה'.

השיבו אבינו לתורתך, החזירנו לאותה תורה שכבר קנינו ולמדנו. לרגעים שעליהם אומרת הגמרא במסכת נדה (שם) ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים שנאמר (איוב כט.ב) מי יתני כירחי קדם כימי א-לוה ישמרני. ואיזה ימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנים? הוי אומר אלו ירחי לידה.

ספרי 'מילתא חדתא' מתורת כ"ק מרן אדמו"ר רבי דוד חי אביחצירא שליט"א

מילתא חדתא — על התורה
שיחות ודברי חיזוק על סדר פרשיות התורה, המאירים את עבודת ה' ואת ההתמודדות עם אתגרי הדור, ערוכים בלשון בהירה ונגישה.
לשה"ק / אנגלית

מילתא חדתא — על מסכת אבות
מאמרים על סדר מסכת אבות בענייני עבודת ה' והליכות חיים, המשלבים דברי התעוררות לעבודת ה' בדרך המוסר וההסידות.
לשה"ק / אנגלית

אהבת התורה
פרקי חיזוק באהבת התורה, ביגיעה ובעסק לימודה, המעוררים את הלב להתמסרות לתורה ולהתחזקות בעבודת ה'.
לשה"ק

אמונה ובטחון חלק א
מאמרים להעמקת האמונה והבטחון בהש"ת, המעניקים חיזוק בהתמודדות ובנסיגות החיים, ובפרט באתגרי דורנו. חלק א.
לשה"ק / אידיש

אמונה ובטחון חלק ב'
מאמרים להעמקת האמונה והבטחון בהש"ת, המעניקים חיזוק בהתמודדות ובנסיגות החיים, ובפרט באתגרי דורנו. חלק ב'.
לשה"ק

יראת שמים
מאמרי התעוררות לקנין יראת שמים, יראת הרומויות ודבקות בה', המשלבים את דרכי הפשט והדרש עם פנימיות התורה.
לשה"ק

שערי תפילה
שיחות ודברי התעוררות בענייני תפילה, לחיזוק הלב בעבודת ה' ובהתמודדות עם אתגרי החיים, ערוכים בלשון בהירה הקרובה לכל נפש.
לשה"ק / אידיש

שבת קודש
מאמרים על קדושת השבת ועל סדר יומה, המאירים את עבודת השבת. בצירוף פיוטי קודש מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א.
לשה"ק / אנגלית.

ירח האיתנים
מאמרי התעוררות לעבודת ימי אלול ותשרי: ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום הכיפורים ותחילת הסוכות, לאור פנימיות התורה.
לשה"ק

חנוכה וט"ו בשבט
שיחות ומאמרי חיזוק בענייני חנוכה וט"ו בשבט, המאירים את עבודת הימים ומעוררים להתחזקות בתורה ואמונה.
לשה"ק

פורים
מאמרים על ענייני הפורים ופנימיות החג, ובהם דברי חיזוק והתעוררות לעבודת ה' ולהליכות החיים.
לשה"ק

הגדה של פסח — מילתא חדתא
ביאורים על סדר ההגדה חג הפסח ושיה"ש, המעמיקים בענייני יציאת מצרים ובעבודת ליל הסדר לאור פנימיות התורה.
לשה"ק (ספרד / ע"מ) / אנגלית